

Concept Memo Plannen van Aanpak en Versnellingspakket Stavaza

---

3 februari 2020

Leeswijzer

De lezer met minder tijd kan zich beperken tot de tussenkopjes: aanleiding, voorstel en samenvattend.

Aanleiding

Bestuurlijk is afgesproken dat voor 1 april 2020 alle lokale plannen van aanpak in de gemeenteraden worden vastgesteld. Daarbij hebben de gemeenten aangegeven dat daarvoor de stand van zaken, de leveringsplanning van VA's (versterkingsadviezen) en de beschikbare (vrije) capaciteit voor nieuwe adressen in 2020 inzichtelijk moet zijn. Zonder die informatie kan er geen goed Plan van Aanpak worden gemaakt. Het is lange tijd onduidelijk geweest of er voldoende betrouwbare informatie beschikbaar zou komen. Dat maakt dat de datum van vaststelling van betrouwbare Plannen van Aanpak in het gedrang is gekomen.

Voorstel

Stem in met het proces om de Plannen van Aanpak door te ontwikkelen en in het tweede kwartaal van 2020 vast te laten stellen. De verwachting is dat eind van het eerste kwartaal de Plannen gereed zullen zijn om de besluitvorming in te gaan.

Recente ontwikkelingen

Op woensdag 15 januari heeft een werksessie tussen gemeenten en NCG plaatsgevonden over de voortgang van de lokale plannen van Aanpak. Daar is een cijfermatig overzicht gepresenteerd waarin alle adressen die in een lopend proces zitten zijn opgenomen. Ook is een planning van de verwachte levering van Versterkingsadviezen (VA's) (aan NCG) en uiterlijke levering van VA's (aan eigenaren) opgenomen.

Met deze informatie kan met een paar weken werk inzichtelijk worden gemaakt wat de stand van zaken is per gemeente, wat de leveringsplanning is en wat de consequenties daarvan voor de uitvoering zijn. Vanuit de gemeenten is aangegeven dat we van NCG nog een voorstel verwachten van beheersmaatregelen en mogelijke consequenties indien blijkt dat de geleverde VA's niet bruikbaar (van onvoldoende kwaliteit) blijken te zijn. NCG heeft daarnaast aangegeven dat zij gemeenten via maandelijks rapportage op de hoogte houdt van de voortgang.

Voor wat betreft de beschikbare beoordelingscapaciteit voor nieuwe adressen heeft NCG ook die informatie inzichtelijk gemaakt. De gemeenten hebben in overleg met NCG een voorstel gedaan voor capaciteitstoedeling onderling. Ook daarvoor geldt dat de gemeenten verwachten met een paar weken werk dat goed te kunnen verdelen en optimaliseren. Indien de bestuurders er daarna mee instemmen, geeft dit helderheid over de capaciteit en inzet voor de komende tijd.

Er heeft woensdagavond 15 januari ook een sessie tussen het versnellingsteam (VT), programmamanagers en NCG waar BZK een toelichting heeft gegeven over de stand van zaken van het Bouwakkoord en de Bouwimpuls (= de aanloop tot het Bouwakkoord). Met aannemers is een scope van in totaal 900 woningen geselecteerd die hiervoor in aanmerking kunnen komen. Dit betreffen de 1581-adressen en 'reeds aan NCG geleverde P50-adressen' in Appingedam en Delfzijl.

Aan de gemeenten is gevraagd om hierop met een reactie en een voorstel tot fasering te komen (de bedoeling is dat deze 900 adressen in een reguliere werkstroom door de aannemers wordt uitgevoerd).

De cijfers en inzichten rond het bouwakkoord kunnen nog wel een stevige impuls gebruiken is in de twee week na 15 januari gebleken. De aangeleverde cijfers bleken niet in een keer bruikbaar en er wordt door alle gemeenten gekeken hoe het beste een start gemaakt kan worden. De gemeenten vinden het vooral van belang dat de logica in de uitleg en uitvoering overeind blijft. Dat was met het een op een overnemen niet haalbaar en dus is de tussenstap noodzakelijk.

Alle gemeenten zijn het er over eens dat alle kansen uit de versnellingsmaatregelen moeten worden aangegrepen en werken toe naar maximale integratie van versnellingsmaatregelen en lopende processen. Ook in de werksessie tussen gemeenten en NCG van woensdag 29 januari is dit opnieuw herbevestigd.

Belangrijke randvoorwaarden voor het Plan van Aanpak

De programmamanagers hebben aangegeven dat als er in het bestuurlijk overleg - zowel VOG als BOG - een 'go' wordt gegeven op het uitvoeren van de Plannen van Aanpak, met inbegrip van het implementeren van de maatregelen uit het versnellingsteam in het Plan van Aanpak dat daar de garantie bij hoort dat deze plannen onverkort doorgaan (dus geen nieuwe spelregels invoeren als blijkt dat er sprake is van kostenoverschrijding of nieuwe kaders (bijvoorbeeld actualisatie NPR) Uiteraard moet ook uitvoeringscapaciteit beschikbaar zijn of worden gemaakt en moeten de financiële middelen beschikbaar worden gesteld door het Rijk.

Daarnaast is ook aan bod geweest dat de gebiedsmanagers te weinig mandaat en/of doorzettingsmacht hebben binnen de NCG-organisatie. Dat werkt belemmerend in de voortgang van de afspraken met en verwachtingen van de Lokale Stuurgroepen (juist bij afwijkingen van 'de standaard'). Als dit punt niet verbetert, kunnen de lokale stuurgroepen onvoldoende sturing geven aan de uitvoering en kan de gemeente haar rol als opdrachtgever niet invullen. Daarom moet er een toezegging komen dat NCG met voldoende mandaat aantreedt in de Lokale Stuurgroepen.

De stap dat het SodM de lokale plannen van aanpak moet beoordelen moet ook nog goed in het proces worden gebracht. Daar werken NCG en gemeenten nu aan en daarover is contact met SodM vanuit NCG.

Een vraag die wel opkomt is op welke tafel besloten kan worden over dit proces om de PVA's gereed te krijgen. Naar de beleving van de programmamanagers moeten gemeentesecretarissen, het VT en eventueel het VOG op de hoogte zijn. Delen de gemeentesecretarissen deze opvatting?

Vervolg voor de komende weken

De inschatting is dat als er een 'taskforce' ingesteld wordt met deelnemers vanuit BZK, NCG, provincie en gemeenten om de uitwerkingen/vertaalslag van de gegevens te maken voor de gemeenten, het opstellen van de lokale plannen nog een paar extra weken in beslag nemen. Het voorstel is daarom naar het VT gedaan om 1 april 2020 aan te houden als streefdatum dat de plannen gereed zijn (en dat vaststelling daarna kan plaatsvinden in het tweede kwartaal). Vooruitlopend op de vaststelling wordt dan al wel conform de nieuwe Plannen van Aanpak gewerkt. De uitvoering wordt niet meer stilgelegd of gepauzeerd: alles wat nu kan worden uitgevoerd, wordt

in gang gezet en uitgevoerd.

Samenvattend

- De gemeenten en de provincie zijn nog altijd positief gestemd over het cijfermatig inzicht dat de NCG kan bieden. Dit is een grote verbetering ten opzichte van het laatste half jaar van 2019.
- Er is vertrouwen in dat er met een paar weken vertraging, lokale Plannen van Aanpak kunnen worden opgeleverd.
- Het versnellingspakket biedt mogelijkheden om tot verdere versnelling te komen. De maatregelen moeten verder geïmplementeerd worden en samengebracht worden met de lopende uitvoering vanuit de Plannen van Aanpak.
- De controle van SodM moet ingepast worden in het proces.
- Op welke tafel moet worden besloten over het proces?

Succesvol met het PVA is mogelijk maar, alleen indien aan randvoorwaarden wordt voldaan zoals:

- Mandaat en ruimte voor gebiedsmanagers NCG, dit geeft de lokale stuurgroepen de mogelijkheid om daadwerkelijk sturing te kunnen geven
- Er voor de regio acceptabele terugvalopties en beheersmaatregelen worden opgenomen indien er een kink in de kabel komt. Er wordt gewerkt vanuit het oogpunt van bewoners en dat betekent dat eenmaal in behandeling het traject zoals beloofd wordt doorlopen.
- Er niet teruggekomen wordt op uitvoeringsplannen indien kosten tegenvallen of er nieuwe inzichten komen (bv een wijziging van NPR of onderliggende kaarten en cijfers). De randvoorwaarden waaronder begonnen wordt met de inwoner zijn de randvoorwaarden waaronder alles wordt uitgevoerd.
- Er wordt een escalatieteam geformeerd dat obstakels uit de weg ruimt die tijdens de uitvoering naar boven komen. Dat kan gaan om knellende wetgeving op het gebied van wet natuurbescherming, bestemmingsplannen, vergunningverlening, beschikbaarheid financiën, capaciteitstekorten, vertraging in werkprocessen, enz.

Communicatie

In de communicatie moet er aangesloten worden bij beleving van bewoners, raden/staten, bestuurders. Dus erkenning van het feit dat de basis nu niet op orde is en in 2019 niet voldoende op orde is geweest, maar dat er vertrouwen is dat het verbeteren kan.